

Συνέδριο Δωρεάς Οργάνων & Μεταμοσχεύσεων

6-7 Δεκεμβρίου 2018

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ στην ΟΡΓΑΝΩΣΗ ενός ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΩΡΕΑΣ ΟΡΓΑΝΩΝ & ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ ΥΓΕΙΑ / Α΄ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΗΤΕΡΑ

Με διεθνή συμμετοχή

υγεία

ΜΗΤΕΡΑ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΙΑΤΡΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΑΘΗΝΩΝ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
&
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ

Δωρεά οργάνων, Δωρεά ζωής!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Τηλ.: 210 6897552-3
Φαξ: 210 6897555
E-mail: info@gk.gr
Site: www.gk.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ

ΘΑ ΧΟΡΗΓΗΘΟΥΝ
10 ΜΟΡΙΑ
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
(CME-CPD)

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Κρικέλη Ελευθερία

Μέλη

Βουγάς Βασίλης
Γαλάνης Δημήτρης
Θεοδωρίδου Χριστίνα
Καλαγκός Αυξέντιος
Μαγγίνας Δημήτρης
Πλατής Γιάννης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Καλαγκός Αυξέντιος

Αντιπρόεδροι

Παπανικολάου Βασίλειος
Φούζας Ιωάννης

Μέλη

Αδαμόπουλος Σταμάτης
Αντωνίου Ευστάθιος
Αρμαγανίδης Απόστολος
Βουγάς Βασίλειος
Βρακάς Γεώργιος
Καραμπίνης Ανδρέας
Μήτσος Μιχάλης
Φλίγκου Φωτεινή

Συντονισμός Συνεδρίου: Γκαγκάκη Κατερίνα

Γραμματεία Οργανωτικής και Επιστημονικής Επιτροπής: Ανδριανού Αντωνία, Νοσοκομείο Μντέρα

**Συνέδριο Δωρεάς Οργάνων
& Μεταμοσχεύσεων**

6-7 Δεκεμβρίου 2018
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

ORGANIZING COMMITTEE

Chairman

Krikelis Eleftheria

Members

Galanis Dimitrios
Kalangos Afksendiyos
Magginas Dimitrios
Platis Ioannis
Theodoridou Christina
Vougas Vasilis

SCIENTIFIC COMMITTEE

Chairman

Kalangos Afksendiyos

Co Chairman

Fouzas Ioannis
Papanikolaou Vasilios

Members

Adamopoulos Stamatis
Antoniou Efstathios
Armaganidis Apostolos
Fligkou Fotini
Karabinis Andreas
Mitsis Michalis
Vougas Vasilios
Vrakas Georgios

General Moderator: Katerina Gagaki

Secretary of Organizing and Scientific Committee: Andrianou Antonia, Mitera Hospital

**Organ Donation &
Transplantation Congress**

December 6-7 2018
ACROPOLIS MUSEUM

Αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι,

Σύσσωμος η ιατρική κοινότητα της χώρας, έχοντας βαθειά γνώση της έννοιας και σημασίας της Δωρεάς Οργάνων και των Μεταμοσχεύσεων, ως την επείγουσα εκείνη ιατρική πράξη επί τελικού σταδίου οργανικής ανεπάρκειας, που σώζει ζωές όταν όλες οι άλλες ιατρικές μέθοδοι έχουν αποτύχει, και με πλήρη επίγνωση των ευθυνών της απέναντι στον άρρωστο, απευθύνει πρόσκληση ενεργοποίησης και κινητοποίησης προς όλους τους αρμόδιους φορείς της Πολιτείας.

Σκοπός του παρόντος συνεδρίου είναι η συντονισμένη προσπάθεια ανάδειξης και εφαρμογής ενός αρτιότερου συστήματος Μεταμοσχεύσεων και Δωρεάς Οργάνων στην χώρα μας, εφάμιλλο εκείνων των επιτυχημένων ευρωπαϊκών χωρών.

Το Συνέδριο, τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας, του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων, του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου και της Ελληνικής Εταιρίας Μεταμοσχεύσεων, με συνδιοργανωτή τον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών.

Η Α' Παθολογική Κλινική του ΜΗΤΕΡΑ, Όμιλος ΥΓΕΙΑ, κύρια υπεύθυνη της οργάνωσης του Συνεδρίου και η Οργανωτική Επιτροπή, σας καλωσορίζει στην πατρίδα του Ιπποκράτη, την όμορφη Ελλάδα μας.

Ελευθερία Κρικέλη

Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής

Συντονιστής Παθολογικού Τομέα Νοσοκομείου ΜΗΤΕΡΑ

Teaching Fellow Boston University

Διευθύντρια Α' Παθολογικής Κλινικής ΜΗΤΕΡΑ

Όμιλος ΥΓΕΙΑ

Dear colleagues & friends,

The Greek medical community is fully aware of the meaning of organ donation and transplantation, considered to be a life saving procedure of organic failure, where other therapeutic methods have failed.

To this effect the organizing committee extends an invitation to all relevant institutions to deploy their resources to this matter.

The purpose of this conference is to promote a transplantation and organ donation program in our country, similar to the successful ones in several European countries.

The conference is honored by being under the auspices of the Ministry of Health, the National Transplant Organization, the Pan-Hellenic Medical Association and the Hellenic Transplant Society. Coordinator of the conference is the Medical Association of Athens.

On behalf of the organizing committee, I welcome you to Greece, the homeland of Hippocrates.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Eleftheria Krikelis'.

Eleftheria Krikelis MD.

President of Organising Committee

Teaching Fellow Boston University

Coordinator of Internal Medical Dpt.

Director 1st Division of Internal Medicine MITERA HOSPITAL

HYGEIA GROUP

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ 6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

09:00 – 09:15 ΕΓΓΡΑΦΕΣ

09:15 – 09:30 ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Α. Ξανθός
Υπουργός Υγείας
Α. Καρταπάνης
CEO Ομίλου «ΥΓΕΙΑ»
Γ. Καλλιπολίτης
Πρόεδρος Ε.Σ. «ΜΗΤΕΡΑ»
Ε. Τσιότσιου
Εκτελεστική Διευθύντρια
Ιδρύματος Ωνάση
Γ. Πατούλης
Πρόεδρος Ι.Σ.Α.
Ι. Φούζας
Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας
Μεταμοσχεύσεων
Α. Καραμπίνης
Πρόεδρος Ε.Ο.Μ.
Μ. Παγώνη
Πρόεδρος Ανώτατου Πειθαρχικού ΠΙΣ

09:30 – 10:00 ΕΝΑΡΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Βιοηθική
Εισηγήτρια: Ε. Κρικέλη

**Δωρεά οργάνων και
Μεταμοσχεύσεις στην Ελλάδα
σήμερα**

Εισηγητής: Α. Καραμπίνης

Α' Θεματικός κύκλος:

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΩΡΕΑΣ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ

10:00 – 10:30 ΕΛΛΑΔΑ:
Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων.
**Νομοθετικό πλαίσιο δωρεάς
οργάνων και μεταμοσχεύσεων
στην Ελλάδα**
Εισηγητής: Π. Βιδάλης

10:30 – 12:30 **ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ:**
**Πρότυπα μεταμοσχευτικά
προγράμματα στην Ευρώπη**
Συντονιστές: Α. Καλαγκός,
Α. Καραμπίνης

ΟΛΛΑΝΔΙΑ:
**Νομικό πλαίσιο opt-in opt-out
στην Ευρώπη**
Εισηγήτρια: Β. Haase – Kromwijk

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ:
**Καθορισμός στρατηγικής
για τη δωρεά οργάνων και
μεταμοσχεύσεων
στην Πορτογαλία**
Εισηγήτρια: Α. Franca

PROGRAMME

THURSDAY DECEMBER 6

09:00 – 09:15 REGISTRATION

09:15 – 09:30 WELCOME

A. Xanthos
Minister of Health

A. Kartapanis
CEO of «HYGEIA» Group

G. Kallipolitis
Chairman of the Scientific Board
«MITERA»

E. Tsiotsiou
Executive Director of the Onassis
Foundation

G. Patoulis
President of the Medical Association
of Athens

I. Fouzas
President of the Hellenic Society
of Organ Transplantation

A. Karabinis
President of the Hellenic Transplant
Organization

M. Pagoni
President of the Supreme Disciplinary
Panhellenic Medical Association

09:30 – 10:00 OPENING LECTURES

Bioethics

E. Krikelis

**Organ donation and
Transplantations
in Greece today**

A. Karabinis

1st Thematic Cycle:

**ORGAN DONATION AND TRANSPLANTATION IN
EUROPE**

10:00 – 10:30 GREECE:
Hellenic Transplant Organization.
**Legislative framework for Organ
Donation in Greece**
P. Vidalis

10:30 – 12:30 **ROUND TABLE:**
**European transplant
programmes**
Moderators: A. Kalangos,
A. Karabinis

NETHERLANDS:
**Legal system of opt-in and opt-
out consenting in Europe and
effect on donation and
transplantation: an overview**
B. Haase – Kromwijk

PORTUGAL:
**Defining a strategy for donation
and transplantation in Portugal**
A. Franca

ΚΡΟΑΤΙΑ:
**Ανάπτυξη του συστήματος
Δωρεάς Οργάνων στην Κροατία
2.0**

Εισηγήτρια: M. Busic

ΙΤΑΛΙΑ:
Ιταλική εμπειρία

Εισηγητής: M. Cardillo

ΑΓΓΛΙΑ:
**Η εθνική υπηρεσία ανάκτησης
οργάνων: ένα ισχυρό και βιώσιμο
σύστημα για την εξυπηρέτηση
της χώρας**

Εισηγητής: R. J. Ploeg

Επάρκεια ή ένδεια μοσχευμάτων

Εισηγητής: A. Καλαγκός

Σχόλια – Συμπεράσματα – Προτάσεις
A. Καλαγκός, A. Καραμπίνης

12:30 – 13:00 Διάλειμμα

Β' Θεματικός κύκλος:
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

13:00 – 15:00 **ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ:**
**Προβλήματα και προοπτικές
μεταμοσχευτικών κέντρων
στην Ελλάδα**

Συντονιστές: A. Καραμπίνης,
B. Παπανικολάου, Γ. Σωτηρόπουλος,
B. Haase, R. J. Ploeg

**Προβλήματα και προοπτικές στο
«Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό
Κέντρο»**

Εισηγητής: Σ. Αδαμόπουλος

**Προβλήματα και προοπτικές
μεταμοσχευτικού κέντρου
Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο»**

Εισηγητής: I. Φούζας

**Προβλήματα και προοπτικές στο
μεταμοσχευτικό κέντρο ήπατος
Γ.Ν.Α. «Λαϊκό»**

Εισηγητής: E. Αντωνίου

**Προβλήματα και προοπτικές
μονάδας μεταμόσχευσης νεφρού
Γ.Ν.Α. «ΛΑΪΚΟ»**

Εισηγήτρια: M. Δαρεμά

**Προβλήματα και προοπτικές στο
μεταμοσχευτικό κέντρο
Γ.Ν.Α. «Ευαγγελισμός»**

Εισηγητής: B. Βουγάς

**Κόστος και ασφαλιστική κάλυψη
μεταμοσχεύσεων**

Εισηγητής: M. Νεκτάριος

Σχόλια – Συμπεράσματα – Προτάσεις
A. Καραμπίνης, B. Παπανικολάου,
Γ. Σωτηρόπουλος, B. Haase, R. J. Ploeg

15:00 – 16:00 Διάλειμμα

CROATIA:
**Developing deceased donation
in Croatia 2.0**

M. Busic

ITALY:
**Deceased donation and its
crucial infrastructure:
the Italian experience**

M. Cardillo

UNITED KINGDOM:
**The National Organ Retrieval
Service: A robust and
sustainable system to serve
the country**

R. J. Ploeg

**Factors determining
the longevity of homografts**

A. Kalangos

Comments – Conclusions – Suggestions
A. Kalangos, A. Karabinis

12:30 – 13:00 Coffee Break

2nd Thematic cycle:
PROSPECTS & PERSPECTIVES

13:00 – 15:00 **ROUND TABLE:**
**Problems and perspectives of
Transplantation Centres
in Greece.**

Moderators: A. Karabinis,
B. Haase, V. Papanikolaou,
R. J. Ploeg, G. Sotiropoulos

**Problems and perspectives
of “Onassis Cardiac Surgery
Center”**

S. Adamopoulos

**Problems and perspectives of
Transplantation Centre
«Hippocratio» General Hospital,
Thessaloniki**

I. Fouzas

**Problems and perspectives of
Transplantation Centre «Laiko»**

E. Antoniou

**Problems and perspectives
of kidney transplant unit
of «Laiko»**

M. Darema

**Problems and perspectives of
Transplantation Centre
«Evangelismos»**

V. Vougas

**Cost and Insurance
of Transplants**

M. Nektarios

Comments – Conclusions – Suggestions
A. Karabinis, B. Haase,
V. Papanikolaou, R. J. Ploeg,
G. Sotiropoulos

15:00 – 16:00 Coffee Break

Γ' Θεματικός κύκλος:

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
ΔΩΡΕΑΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΤΙΣ Μ.Ε.Θ.

16:00 – 16:30 «Η μάστιγα των τροχαίων ατυχημάτων»

Εισηγήτρια: Β. Δανέλλη-Μυλωνά

16:30 – 17:30 Α' ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ: Ο ρόλος των ΜΕΘ

Συντονιστές: Α. Καραμπίνης,
Α. Αρμαγανίδης, Μ. Μήτσος,
Μ. Busic, Α. Franca, Μ. Cardillo

Οργάνωση και διεκπεραίωση διαδικασίας Δωρεάς οργάνων στην ΜΕΘ του Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο»

Εισηγήτρια: Ε. Μουλούδη

Οργάνωση και διεκπεραίωση διαδικασίας Δωρεάς οργάνων στην ΜΕΘ του Π.Γ.Ν. «Πατρών»

Εισηγήτρια: Φ. Φλίγκου

Οργάνωση και διεκπεραίωση διαδικασίας Δωρεάς οργάνων στην ΜΕΘ του Γ.Ν. «Βόλου»

Εισηγήτρια: Α. Καραθάνου

Οργάνωση και διεκπεραίωση διαδικασίας Δωρεάς οργάνων στην ΜΕΘ του Γ.Ν. Ηρακλείου «Βενιζέλειο»

Εισηγήτής: Α. Κιούλπαλης

17:30 – 18:30 Β' ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ: Ο ρόλος των ΜΕΘ

Οργάνωση και διεκπεραίωση διαδικασίας Δωρεάς οργάνων στην ΜΕΘ του Π.Γ.Ν. «Ιωαννίνων»

Εισηγητής: Β. Κουλούρας

Οργάνωση και διεκπεραίωση διαδικασίας Δωρεάς οργάνων στην ΜΕΘ του Γ.Ν.Α. «Ευαγγελισμός»

Εισηγητής: Ν. Καλτσάς

Οργάνωση και διεκπεραίωση διαδικασίας Δωρεάς οργάνων στην ΜΕΘ του «Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης»

Εισηγητής: Ι. Πνευματικός

Οργάνωση και διεκπεραίωση διαδικασίας Δωρεάς οργάνων στην ΜΕΘ του Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»

Εισηγήτρια: Α. Ευθυμίου

Σχόλια – Συμπεράσματα – Προτάσεις
Α. Καραμπίνης, Α. Αρμαγανίδης,
Μ. Μήτσος, Μ. Busic, Α. Franca,
Μ. Cardillo

3rd Thematic Cycle:

ORGANIZING AND CARRYING OUT THE PROCESS OF ORGAN DONATION IN THE INTENSIVE CARE UNIT (ICU)

16:00 – 16:30 The scourge of road accidents

V. Daneli Milona

16:30 – 17:30 **A' ROUND TABLE:** The role of ICU

Moderators: A. Karabinis,
A. Armaganidis, M. Mitsis, M. Busic,
A. Franca, M. Cardillo

Organizing and carrying out the process of organ donation in the ICU of «Hippocratio» General Hospital, Thessaloniki

E. Mouloudi

Organizing and carrying out the process of organ donation in the ICU of «University General Hospital, Patras»

F. Fligkou

Organizing and carrying out the process of organ donation in ICU of «Volos General Hospital»

A. Karathanou

Organizing and carrying out the process of organ donation in the ICU of «Venizelio General Hospital»

A. Kioulpalis

17:30 – 18:30 **B' ROUND TABLE:** The role of ICU

Organizing and carrying out the process of organ donation in the ICU of «University General Hospital», Ioannina

V. Koulouras

Organizing and carrying out the process of organ donation in the ICU «Evaggelismos»

N. Kaltsas

Organizing and carrying out the process of organ donation in the ICU of «Democritus University of Thrace»

I. Pneumatikos

Organizing and carrying out the process of organ donation in the ICU «AHEPA Hospital»

E. Efthimiou

Comments - Conclusions – Suggestions

A. Karabinis, A. Armaganidis,
M. Mitsis, M. Busic, A. Franca,
M. Cardillo

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Δ' Θεματικός κύκλος:

ΜΕΘΟΔΟΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ

09:30 – 10:30 **ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ:**
Βελτίωση προσφερόμενου οργάνου

Συντονιστές: Β. Παπανικολάου,
Μ. Μπόνιος, Ε. Αντωνίου

Current trend in organ donation and transplantation

Εισηγητής: S. Schneeberger

Συντήρηση παγκρέατος – νεφρού

Εισηγητής: Γ. Βρακάς

**The end of ice age:
Normothermic preservation for improved organ utilization.
Transplant logistics and patient outcomes**

Εισηγητής: Κ. Κούσσιος

**Μηχανική υποστήριξη:
VAD, TAH, ECMO**

Εισηγητής: Θ. Χαμογιωργάκης

Σχόλια – Συμπεράσματα – Προτάσεις
Β. Παπανικολάου, Μ. Μπόνιος,
Ε. Αντωνίου

10:30 – 11:00 Διάλειμμα

11:00 – 12:00 **ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ:**
Απόψεις μεταμοσχευθέντων ασθενών & ασθενών εν αναμονή

Συντονίστρια: Ε. Κρικέλη

**Σωματείο
ηπατομεταμοσχευθέντων
«ΗΠΑΡχω»**

Εισηγήτρια: Χ. Θεοδωρίδου

**Πανελλήνιος Σύλλογος
μεταμοσχευθέντων
καρδιάς «ΣυνεχίζΩ»**

Εισηγητής: Δ. Μαγγίνας

Περιμένοντας το “δώρο ζωής”

Εισηγητής: Ν. Χατζηγεωργίου

Εφόσον αναπνέω, ελπίζω

Εισηγήτρια: Ε. Σαμιωτάκη

12:00 – 12:30 **ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ:**
Σχόλια – Συμπεράσματα – Προτάσεις
Ι. Φούζας, Β. Παπανικολάου,
Α. Αρμαγανίδης, Β. Βουγάς,
Μ. Μπόνιος, Ε. Αντωνίου, Μ. Μήτσος

12:30 – 13:00 **ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ**
Α. Καραμπίνης

FRIDAY DECEMBER 7

4th Thematic cycle:

METHODS OF IMPROVING PRESENTATION
OF THE OFFERED ORGAN

09:30 – 10:30 **ROUND TABLE:**
Improving organ preservation

Moderators: V. Papanikolaou,
M. Bonios, E. Antoniou

**Current trend in organ donation
and transplantation**

S. Schneeberger

**Preservation of pancreas and
kidney**

G. Vrakas

**The end of ice age:
Normothermic preservation for
improved organ utilization.
Transplant logistics and patient
outcomes.**

C. Coussios

**Mechanical support:
VAD, TAH, ECMO**

T. Chamogeorgakis

Comments – Conclusions – Suggestions
V. Papanikolaou, M. Bonios,
E. Antoniou

10:30 – 11:00 Break

11:00 – 12:00 **ROUND TABLE:**
**What do transplanted patients
think about the current waiting
list**

Moderator: E. Krikelis

IPARHO

C. Theodoridou

Synehizo

D. Magginas

Awaiting for the “gift of life”

N. Chatzigeorgiou

Dum spiro spero

E. Samiotaki

12:00 – 12:30 **END OF CONFERENCE:**
Comments – Conclusions – Suggestions

I. Fouzas, V. Papanikolaou,
A. Armaganidis, V. Vougas,
M. Bonios, E. Antoniou, M. Mitsis

12:30 – 13:00 **CLOSING REMARKS**

A. Karabinis